

Lessen in *Wonderlijk gemaakt* rond *online weerbaarheid* (ook zelfbeeld onderbouw)

Overzicht

Eén van de rode draden van *Wonderlijk gemaakt* is werken aan weerbaarheid, waar online weerbaarheid ook bij hoort. In alle schooljaren wordt aan weerbaarheid gewerkt.

In onderstaande lessen komen specifieke onderdelen van (online) weerbaarheid aan de orde. Voor de onderbouw zijn ook lessen rond zelfbeeld geselecteerd.

We adviseren natuurlijk om gewoon het volledige programma in de klassen te geven, zodat de thema's allemaal een vanzelfsprekend onderdeel zijn van het geheel van relationele en seksuele vorming.

Groep 1: Lessen 1.1 en 1.4

Groep 2: Lessen 2.1 en 2.4

Groep 3: Les 3.1

Groep 4: Les 4.4

Groep 5: Lessen 5.3 en 5.4

Groep 6: Les 6.2

Groep 7: Lessen 7.7

Groep 8: Les 8.4

1.1	We zijn allemaal anders	<ul style="list-style-type: none"> De leerlingen weten dat de Heere God hen wonderlijk geschapen heeft als jongens en meisjes. De leerlingen leren dat jongens en meisjes zich niet op een bepaalde manier hoeven te gedragen; ieder mag zichzelf zijn (zelfbeeld). De leerlingen kunnen respectvol omgaan met verschillen. De leerlingen kunnen verschillen en overeenkomsten tussen jongens en meisjes benoemen. De leerlingen kunnen een ander een compliment geven. 				
1.4	Niet meegaan met vreemden	<ul style="list-style-type: none"> De leerlingen leren dat ze nooit met iemand mee moeten gaan zonder dat hun ouders hiervan op de hoogte zijn. De leerlingen oefenen wat ze kunnen zeggen of doen wanneer ze worden uitgenodigd om met iemand mee te gaan. De leerlingen beseffen dat ze het waard zijn om beschermd te worden. De leerlingen leven zich door middel van een rollenspel in situaties in waarbij anderen hen uitnodigen om mee te gaan en ze oefenen hoe ze hierop moeten reageren. 				
2.1	Basisgevoelens	<ul style="list-style-type: none"> De leerlingen begrijpen dat er fijne en nare gevoelens zijn. De leerlingen kennen de vier basisgevoelens blij, boos, bang en verdrietig. De leerlingen weten dat niet iedereen dezelfde dingen voelt bij dezelfde situaties. De leerlingen kunnen onderscheid maken tussen ja-gevoel en nee-gevoel. 				

2.4	Nee zeggen	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen kunnen hun eigen grenzen aangeven: dat wil ik niet. • De leerlingen leren dat ze grenzen aan mogen geven. • De leerlingen begrijpen dat het goed is om eerlijk nare dingen te vertellen en om hulp te vragen. • De leerlingen respecteren de grenzen van de ander en van zichzelf. 				
3.1	Mijn lichaam is van mij	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen kunnen lichaamsdelen benoemen en gebruiken passende benamingen van de geslachtsdelen. • De leerlingen begrijpen welke lichaamsdelen privé zijn en hoe ze zich kunnen kleden. • De leerlingen leren dat bij verschillende culturen ook verschillen in kleding past. • De leerlingen verwonderen zich over hun eigen lichaam. 				
4.4	Stop zeggen	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen leren dat je 'nee' of 'stop' zegt als een grens overschreden wordt en dat je daarbij niet alleen je stem, maar ook je lichaamstaal gebruikt. • Het zelfvertrouwen van de leerlingen wordt versterkt. • De leerlingen zijn zich bewust van hun eigen grenzen en die van een ander. • De leerlingen oefenen met hun stem, houding en ogen te gebruiken bij het aangeven van grenzen. 				
5.3	Goede en foute plaatjes	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen zien het belang van zelfbeheersing en respect bij het kijken, maken of delen van afbeeldingen. • De leerlingen kennen het verschil tussen goede en foute plaatjes. • De leerlingen kennen regels rond het maken en delen van foto's. • De leerlingen kunnen hun eigen gevoel bij afbeeldingen herkennen en benoemen. 				
5.4	Verdachte situaties	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen weten een ja-gevoel van een nee-gevoel te onderscheiden en daarnaar te handelen. • De leerlingen kennen verdachte situatie in het echte leven en online. • De leerlingen oefenen met reageren op verdachte situaties. 				
6.2	Vriendschap en meer	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen zien het belang van vriendschap en het onderhouden van vriendschap. • De leerlingen weten dat verkering en verloving als voorbereidingstijd op het huwelijk zijn. • De leerlingen herkennen verschillen tussen gevoelens van verliefdheid en vriendschap. • De leerlingen herkennen verschillende vormen van intimiteit. 				
7.7	Niet alles is normaal	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen oefenen met het herkennen van dynamieken rondom seksueel misbruik. • De leerlingen zijn zich bewust van het bestaan van seksueel misbruik. • De leerlingen weten dat het nooit de schuld van het kind is als er seksueel misbruik is. • De leerlingen begrijpen waarom het moeilijk kan zijn te vertellen over seksueel misbruik. 				

8.4	Online	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen oefenen met kritisch nadenken over seksuele content. • De leerlingen weten hoe het gevoelsbrein en denkbrein werken. • De leerlingen weten het verschil tussen liefde en lust. • De leerlingen beseffen dat ze hun eigen verantwoordelijkheid hebben in het maken van keuzes en in de omgang met verleiding / seksuele content. • De leerlingen oefenen met een strategie over hoe om te gaan met seksuele content vanuit waarden (zelfbeheersing / weerbaarheid). 				
-----	--------	--	--	--	---	---

Meer informatie over Wonderlijk gemaakt: www.wonderlijkgemaakt.nl

De belangrijkste boodschap van *Wonderlijk gemaakt Basis* is dat elk kind er mag zijn, ongeacht wat hij of zij voelt, meemaakt of doet. Elk kind is geschapen door God de Schepper. Elk kind is het waard om gekend, geliefd en beschermd te worden.

Wonderlijk gemaakt Basis biedt lessen voor elke groep van de basisschool. Voor de groepen 1 tot en met 6 zijn dat 4 lessen per jaar, en in groep 7 en 8 zijn dat elk 7 lessen. In totaal zijn het 38 lessen waarmee de doorgaande lijnen geborgd worden. Naast de lessen biedt *Wonderlijk gemaakt Basis* achtergrondinformatie over de ontwikkeling van kinderen, christelijke visievorming en omgaan met kindermishandeling (waaronder seksueel misbruik).

Wonderlijk gemaakt is een christelijke methode voor relationele en seksuele vorming, die veel gebruikt wordt op reformatorische, protestants-christelijke, gereformeerde en evangelische scholen en andere 'scholen met de Bijbel'. Binnen deze scholen zijn allerlei christelijke stromingen vertegenwoordigd.

In onderstaand model worden de hoofddoelen en doorgaande lijnen van *Wonderlijk gemaakt* weergegeven.